

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม. เกณฑ์ มาตรฐาน และแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544.

กิตติ เอกอำพน. เอกสารรายวิชาวิทยาศาสตร์ปริทัศน์ เรื่องการบำบัดน้ำเสียโดยใช้พืชพื้นน้ำ.

ขอนแก่น: คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2528.(เอกสารไม่ตีพิมพ์).

เกรียงศักดิ์ อุดมสินโรจน์. การบำบัดน้ำเสีย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สยามสเตรซันเนอร์รี่ พับพลาแยส์, 2542.

เกื้อเมธา ฤกษ์พรพิพัฒน์. ขยะปัญหาว่างูไม่พันคอ [Online].(2545) แหล่งที่มา:

<http://www.greenworld.or.th>[5 พฤษภาคม 2546]

คณะกรรมการติดตามตรวจสอบการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนจากบ่อฝังกลบมูลฝอยราชาเทวะ. รายงานการแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนจากการดำเนินงานฝังกลบขยะมูลฝอย ณ สถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย ตำบลราชาเทวะ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. (ม.ป.ท.), 2545(เอกสารไม่ตีพิมพ์)

จังหวัดสมุทรปราการ และบริษัทเอส เจ เอ ทรีดี. แผนลงทุนจังหวัดสมุทรปราการ. (ม.ป.ท., ม.ป.ป.)(เอกสารไม่ตีพิมพ์)

จิรายุพิน จันทรประสงค์, บรรณาธิการ. ไม้ต้นประดับ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บ้านและสวน, 2543.

เต็ม สมิตินันท์. ชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: หอพรรณไม้, 2523.

ธวัชชัย วงศ์ประเสริฐ. นักวิทยาศาสตร์ 7ว.กรมป่าไม้. สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2547.

บริษัทแมคโครคอนซัลแตนท์จำกัด. รายงานฉบับสมบูรณ์ การศึกษาเปรียบเทียบความเหมาะสมของวิธีการกำจัดมูลฝอย. กรุงเทพฯ: กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม, 2536.

ประยูร พงศ์สถิตย์กุล. การกำจัดมูลฝอยด้วยวิธีฝังกลบอย่างถูกสุขาภิบาล[Online].(ม.ป.ป.) แหล่งที่มา: <http://203.144.180.217/dopc/wdcd/choice.asp>[10 เมษายน 2546].

ปรีดา แยมเจริญวงศ์. การจัดการขยะมูลฝอย. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น: (ม.ป.ป.).

พิพัฒน์ จันทร์วโร. ผู้ควบคุมงานฝังกลบมูลฝอยแหล่งฝังกลบขยะมูลฝอยราชาเทวะ. สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2547.

ศูนย์ปฏิบัติการวิศวกรรมพลังงานและสิ่งแวดล้อม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. รายงานฉบับสมบูรณ์ การศึกษาความเหมาะสมการผลิตก๊าซมีเทนจากขยะชุมชน เพื่อเป็นเชื้อเพลิงพลังงาน. (ม.ป.ท.), 2539

เศกสิทธิ์ ภูคำมี. หัวหน้ากลุ่มติดตามและประเมินผล สำนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อม. สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2547.

สัจจา บรรจงศิริ. พืชสวนประดับกับสิ่งแวดล้อม. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการผลิตและจัดการพืชสวนประดับ, หน้า 19-30. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2539.

สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม. รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2544. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: วิศวกรรมการปก, 2545.

สำนักรักษาความสะอาดกรุงเทพมหานคร. การกำจัดขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: สำนักรักษาความสะอาด, 2528.

สำนักรักษาความสะอาดกรุงเทพมหานคร. การฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. สัมพันธ์พาณิชย์, 2539.

สุดสวาสดิ์ ศรีสถาปัตยกรรม. การออกแบบวัสดุพืชพันธุ์และการประหยัดพลังงาน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ภาษาอังกฤษ

Bonsal, D. Newlife for Gardner Street Landfill. [Online]. (n.d.). Available from: <http://www.Bigdig.Com/thtml/enviro.htm>. [2003, September 7]

Burchell R. W., Listokin D., Dolphin W. R., Newton L. Q. and et al. Development impact: Assesment Handbook. USA: The Urbanland Institute, 1994.

Cantor, S. L. Innovative Design Solutions In Landscape Architecture. USA: Van Nostrand Reinhold, 1997.

Foltage, C. A. Environmental assesment: a practical guide. Great Britain: Billing&Son, 1990.

- Geore T., Hillary T. and Samuel A. V. Integrated Solid Waste Management: Engineering Principles and Management Issues. Singapore: Mc-Graw Hill, 1993.
- Hammer, D. A. Creating Freshwater Wetlands. USA: Lewis Publishers, 1992.
- Harris, C. W. and Dines, N.T. Time-Saver Standards for Landscape Architecture. USA: McGraw-Hill, 1988.
- Institute of Environmental Assesment and The Landscape Institute. Guilines for Landscape and visual Impact Assesment. Hong Kong: E&FN Spon, 1995.
- McBean E. A., Rowers F. A. and Farquhar G. J. Solid waste Landfill Engineering and Design. The United States of America: Prentice Hall PTR, 1995.
- Morris P. and Therivel R. Methods of Environmental Impact Assessment. London: UCL, 1995.
- Olympic Co-ordination Authority(OCA). The Big OCA Clean Up: A Community Guide. Australia: Olympic Co-ordination Authority, 2000.
- Olympic Co-ordination Authority(OCA). All the Usual Suspects: A Citizens' Guide to Pollution Monitoring at the Millenium Parklands, Sydney. Australia: Olympic Co-ordination Authority, 2000.
- Olympic Co-ordination Authority(OCA). Environment Report. Australia: Olympic Co-ordination Authority, 1998.
- Robinette, G. O., ed. Plant/People/And Environmental Quality. USA: U.S. Department of the Interior, National Park Service, 1992.
- Rushbrook, P and Pugh, M. Solid Waste Landfill in Middle and Lower Income Countries: A Technical Guide to Planning Design and Operation. USA. The World Bank, 1999.
- Smardon, Richard C., James F. Palmer and John P. Fellemon. Foundation for Visual Project Analysis. New York: John Wiley&Sons, Inc., 1986.
- Spirn, A. W. The Granite Garden: Urban Nature and Human Design. USA: BasicBooks, 1984.
- Steiner, F. The Living Landscape: An Ecological Approach to Landscape Planning. USA: McGraw-Hill, 1991.

United States Fire Administration. Landfill Fires Their Magnitude, Characteristics, And Mitigation.[Online]. (2002). Available from: [http:// www. Sustainable-design. le/fire/FEMA-Landfill Fires.pdf](http://www.Sustainable-design.com/fire/FEMA-Landfill%20Fires.pdf) [2003, September 7]

United State Environmental Protection Agency. Solid Waste Disposal Facility Criteria [Online],1993. แหล่งที่มา: <http://www.epa.gov/osm>[2003, April 10]

Xu, L. China Environmental Mitigation Landfill Stabilization and Cleanup Using Vertiver Grass.[Online]. (n.d.). Available from: http://www.vertiver.com/CHN_landfill.htm [2003, September 7]

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก เกณฑ์การเลือกที่ตั้งโครงการของกรมควบคุมมลพิษและสำนักรักษาความ
สะอาดและWord Bank

จากการพิจารณาเกณฑ์ในการเลือกพื้นที่ที่กรมควบคุมมลพิษ(2544)กำหนดไว้ เกณฑ์ของ World Bank(brook, P. and Pugh, M.,1999.) และของสำนักรักษาความสะอาด(2539)พบว่า มีเกณฑ์การเลือกที่ตั้งในแต่ละหัวข้อที่เหมือนและต่างกัน โดยWord Bank จะมีเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาเลือกพื้นที่มากกว่าของไทย แต่เกณฑ์ที่ใช้ในประเทศไทยปัจจุบันก็มีส่วนที่คล้ายคลึงกับของ Word Bank จะมีรายละเอียดบางอย่างเท่านั้นที่ต่างกันเนื่องจากเป็นเกณฑ์ที่เฉพาะเจาะจงกับสภาพแวดล้อมของประเทศไทยมากกว่าและในบางข้อของ Word Bank ก็มีความย่อหย่อนกว่าของไทย ซึ่งสามารถพิจารณารายละเอียดเกณฑ์การเลือกที่ตั้งจากทั้ง 2 ดังตารางต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางแสดงเกณฑ์ในการเลือกใช้พื้นที่ของแต่ละหน่วยงาน

หัวข้อที่พิจารณา	เกณฑ์ของกรมควบคุมมลพิษ และสำนักวิชาความสะอาด	เกณฑ์ของ World Bank
ด้านการคมนาคมขนส่ง (Transportation)	<ol style="list-style-type: none"> ควรตั้งอยู่ห่างจากเมืองไม่ไกลเกินไป เพื่อประหยัดค่าขนส่ง ถ้าอยู่ห่างเกิน 20 กม. ควรมีสถานีขนส่งและใช้รถบรรทุกที่มีขนาดใหญ่ขึ้น มีถนนเข้าถึง ถ้ามีสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านอื่นอีกเช่น ระบบไฟฟ้า และประปา ยิ่งดีจะทำให้ค่าลงทุนต่ำลง 	<ol style="list-style-type: none"> ควรห่างจากถนนหลักไม่เกิน 2 กม. แต่ถ้าเป็นสถานที่ฝั่งกลบขนาดเล็กระดับเมืองควรห่างจากถนนสาธารณะไม่เกิน 1 กม. ห่างจากเมืองไม่เกิน 30 นาทีถ้าเกินจะต้องใช้รถขนขนาดใหญ่หรือมีสถานีขนถ่าย ถ้าต้องใช้เวลามากกว่า 2 ชม.ต้องมีสถานีขนถ่าย
ปัจจัยทางธรรมชาติ (Natural Conditions)	<ol style="list-style-type: none"> ควรตั้งอยู่ห่างจากแหล่งน้ำธรรมชาติหรือที่มนุษย์สร้างขึ้นรวมทั้งพื้นที่ชุ่มน้ำ(Wetland)ไม่น้อยกว่า 300 ม. ยกเว้นแหล่งน้ำนั้นเป็นแหล่งน้ำที่ใช้หรือเป็นบ่อบำบัดน้ำของสถานที่ฝั่งกลบ ควรเป็นพื้นที่ดอน ในกรณีที่เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำมีโอกาสเกิดน้ำท่วมฉับพลันหรือน้ำป่าไหลหลากจะต้องมีมาตรการป้องกันแก้ไข ควรเป็นพื้นที่ซึ่งระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกมากกว่า 5 ม.ขึ้นไป ในกรณีที่ระดับน้ำใต้ดินอยู่สูงจะต้องมีมาตรการป้องกันแก้ไข สภาพทางธรณีวิทยาควรเป็นชั้นหินตามธรรมชาติ ซึ่งมีอัตราการซึมผ่านของน้ำน้อย ถึงน้อยมาก($K \leq 1 \times 10^{-5}$ ซม./วินาที)ความหนาของชั้นดินหรือชั้นหินนั้นต้องไม่น้อยกว่า 3 ม. และมีภากรกระจายแผ่กว้างกว่าพื้นที่ฝั่งกลบขยะมูลฝอยไม่น้อยกว่าด้านละ 50 ม. 	<ol style="list-style-type: none"> ต้องไม่เป็นพื้นที่น้ำท่วมขัง(Flood Plain)ในระดับปริมาณน้ำท่วมสูงสุดในระยะ 10 ปี ถ้าอยู่ในระดับน้ำท่วม 100 ปีจะต้องมีความเหมาะสมในการเลือก ต้องไม่มีลักษณะทางธรณีสัณฐานที่ผิดธรรมชาติมากเกินไป เช่นสูงชันมาก จนเกิดดินถล่ม ระดับน้ำใต้ดินที่สูงที่สุดควรอยู่ในระดับที่น้ำจะมุดผิวดินไม่สามารถไหลซึมบนผิวดินได้ไม่เช่นนั้นจะต้องการเตรียมพื้นที่ฝั่งกลบใต้ดิน ดินในพื้นที่ควรมีความสามารถในการซึมผ่านของอนุภาคน้ำได้น้อยกว่า 10^{-5} ซม./วินาที ไม่เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญและมีความหลากหลายทางชีวภาพ หรือไม่เป็นพื้นที่แหล่งอาหาร

(จาก กรมควบคุมมลพิษ, 2544; สำนักวิชาความสะอาด, 2528; Rushbrook and Pugh, 1999:47-58)

ตารางแสดงเกณฑ์การเลือกพื้นที่ของแต่ละหน่วยงาน(ต่อ)

หัวข้อที่พิจารณา	เกณฑ์ของกรมควบคุมมลพิษ และสำนักวิชาความสะอาด	เกณฑ์ของ World Bank
ปัจจัยทางธรรมชาติ (Natural Conditions)	<ol style="list-style-type: none"> ลักษณะดินควรเป็นดินที่มีดินเหนียวพอควร เพื่อใช้เป็นวัสดุปลูก ทำคันดินและกั้นน้ำเสียให้ซึมซับได้ยาก ไม่ควรตั้งอยู่ในชั้นลุ่มน้ำชั้นที่ 1 และ 2 เป็นพื้นที่ที่อยู่คนค่าทางการเกษตร เป็นบ่อสูงหรือขอบขุดดินชายที่ไม่มีปัญหาต่อน้ำใต้ดินหรือระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่าก้นบ่อ โดยกั้นบ่อควรอยู่สูงกว่าระดับน้ำใต้ดินอย่างน้อย 1 ม. ถ้าอยู่สูงน้อยกว่า 1 ม. ต้องมีวัสดุป้องกัน 	<ol style="list-style-type: none"> ดินหรือต้นน้ำในอาณาเขตของพื้นที่ฝังกลบต้องไม่มีพื้นที่ซึ่งเป็นแหล่งรองรับน้ำได้ ต้องไม่มีแหล่งน้ำตื้นน้ำใช้อยู่ใกล้เขตของสถานที่ฝังกลบ ถ้าเป็นแหล่งน้ำที่ไม่ใช้แล้วต้องได้รับการยินยอมจากเจ้าของแหล่งน้ำ ไม่เป็นพื้นที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตใกล้สูญพันธุ์อาศัยอยู่ ไม่มีป่าสงวนที่สำคัญอยู่ในระยะ 0.5 กม. ของสถานที่ฝังกลบ ในพื้นที่กันหุดมต้องไม่มีชั้นหินปูนหรือหินที่มีความพรุนอื่น ๆ ซึ่งไม่สามารถกักน้ำขุ่นลงลอยหรือการแพร่กระจายของก๊าซได้ และชั้นหินควรมีความหนา 1.5 ม.
การใช้ที่ดิน (Land use)	<ol style="list-style-type: none"> ควรตั้งอยู่ห่างจากบ่อน้ำดื่ม หรือโรงผลิตน้ำประปาในปัจจุบันไม่น้อยกว่า 700 ม. ควรเป็นพื้นที่ต่อเนื่องผืนเดียวที่มีขนาดเพียงพอที่จะใช้ฝังกลบได้ไม่น้อยกว่า 20 ปี 	<ol style="list-style-type: none"> ควรเป็นพื้นที่สามารถรองรับขยะได้อย่างน้อย 10 ปี เส้นขอบเขตของสถานที่ฝังกลบต้องไม่ติดกับพื้นที่ที่เป็นที่อยู่อาศัย หรือจะทำกาการพัฒนาเป็นที่อยู่อาศัย ไม่ควรอยู่ภายในเขตหวงห้ามของทหาร
การยอมรับของชุมชน (Public Acceptability)	<ol style="list-style-type: none"> ตั้งอยู่ห่างจากแนวเขตโบราณสถานตาม พ.ร.บ. โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติไม่น้อยกว่า 1 กม. ควรอยู่ห่างชุมชนข้างเคียงอย่างน้อย 300 ม. 	<ol style="list-style-type: none"> ควรอยู่ห่าง 1 กม. ของพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ หรือพื้นที่ที่มีคุณค่าทางจิตใจ ไม่เป็นพื้นที่ที่อ่อนไหว (Sensitive) ในแง่กฎหมายและสังคม

(จาก กรมควบคุมมลพิษ, 2544; สำนักวิชาความสะอาด, 2528; Rushbrook and Pugh, 1999:47-58)

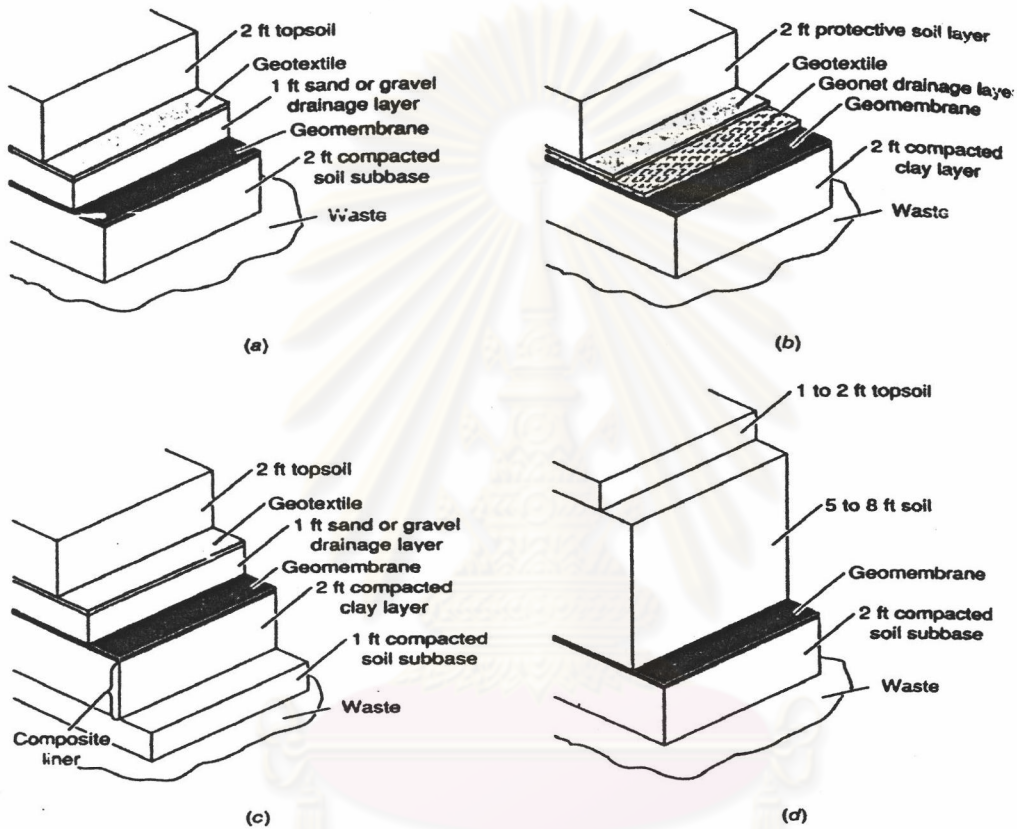
ตารางแสดงเกณฑ์ในการเลือกใช้พื้นที่ของแต่ละหน่วยงาน(ต่อ)

หัวข้อที่พิจารณา	เกณฑ์ของกรมควบคุมมลพิษ และสำนักวิชาความสะอาด	เกณฑ์ของ World Bank
การยอมรับของชุมชน (Public Acceptability)		<ol style="list-style-type: none"> ไม่ควรอยู่ใกล้กับพื้นที่ที่มีการพัฒนาเป็นอาคารสูงหรือเหมืองแร่ในขนาด ควรห่างจากพื้นที่พักอาศัยที่ใกล้เคียงมากกว่า 200 ม. ซึ่งอาจใกล้กว่านี้ได้ขึ้นอยู่กับนโยบาย ลักษณะทางธรณีวิทยาหรือความต้องการทางสังคม
ความปลอดภัย (Safety)	<ol style="list-style-type: none"> ตั้งอยู่ห่างจากแนวเขตของสนามบินไม่น้อยกว่า 5 กม. 	<ol style="list-style-type: none"> ต้องไม่เป็นพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดแผ่นดินไหวรุนแรง ต้องไม่มีเหมืองใต้ดินในบริเวณนี้ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการบิน ในรัศมี 0.5 กม. จากกองขยะต้องไม่มีการแยกหรือเคลื่อนตัวของเปลือกโลกหรือโครงสร้างทางธรณีวิทยา ควรอยู่ห่างจากสนามบินเครื่องบินและสนามบินเครื่องดูดฝุ่นหรือเครื่องร่อน 8 กม.ขึ้นไปแต่จะอยู่ห่างน้อยกว่า 8 กม.และห่างสนามบินไอฟนมากกว่า 3 กม.หรือมากกว่า 1.6 กม.ก็ได้ถ้าได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อเครื่องบิน และควรให้อยู่ห่างจากRun wayของสนามบินมากกว่า 5 กม.ด้วย ไม่ควรสร้างบนพื้นที่ที่เป็นสนามรบเก่าซึ่งยังมีอาวุธสงครามฝังอยู่ ไม่อยู่ภายในเขตหวงห้ามของกองการกระจายคลื่นไมโครเวฟ ควรห่างจากโรงงานระเบิดหินหรือระเบิดทำเหมือง 100 ม.

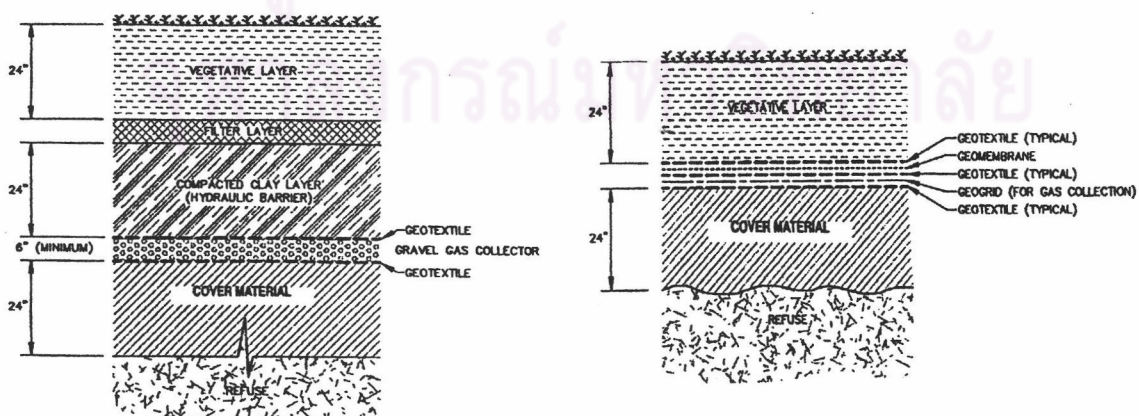
(จาก กรมควบคุมมลพิษ, 2544; สำนักวิชาความสะอาด, 2528; Rushbrook and Pugh, 1999:47-58)

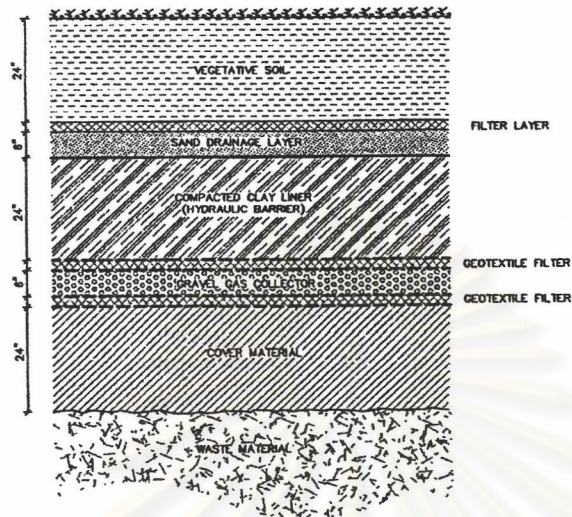
ภาคผนวก ข ลำดับการจัดเรียงวัสดุกลบต่างๆบนชั้นกลบขั้นสุดท้าย

- 1.) ตัวอย่างการเรียงชั้นวัสดุกลบขั้นสุดท้ายที่ได้จากหนังสือ Integrated Solid Waste Management: Engineering Principle and Management Issues(Geoge, Hillary and Samuel, 1993: 454)

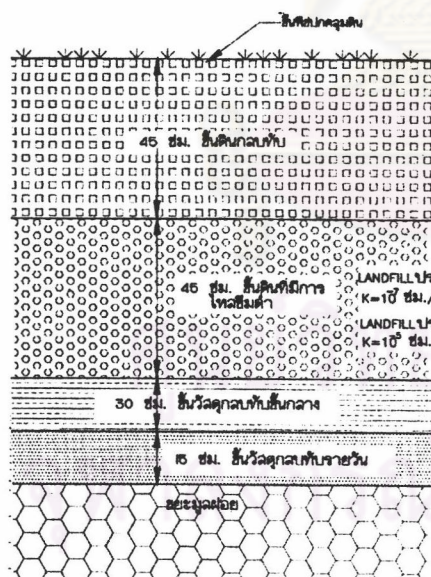

- 2.) ตัวอย่างการเรียงชั้นวัสดุกลบขั้นสุดท้ายที่ได้จากหนังสือ Solid Waste Landfill Engineering and Design (McBean, 1995: 158-159)

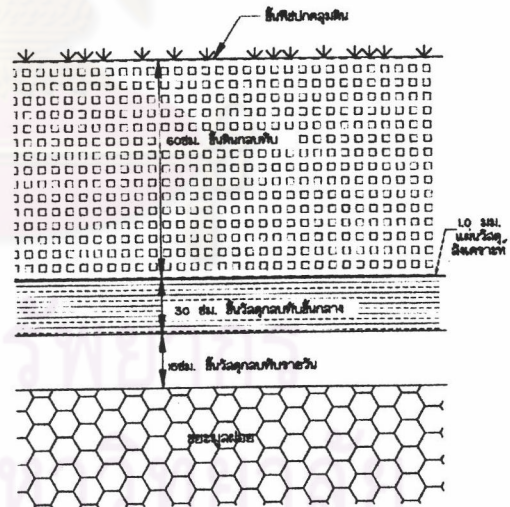

3.) ตัวอย่างการเรียงชั้นวัสดุกลบชั้นสุดท้ายตามมาตรฐานของกรมควบคุมมลพิษ(2545: 97-98)

การปิดทับชั้นสุดท้ายสำหรับการใช้ดินเหนียวเป็นวัสดุกลบชั้นที่ทนทาน

การปิดทับชั้นสุดท้ายสำหรับการใช้แผ่นวัสดุสังเคราะห์ที่ทนทาน

ภาคผนวก ค เกณฑ์การออกแบบบ่อบำบัดและบ่อพักน้ำ

1.) การบำบัดน้ำชะมูลฝอยในสถานที่ฝังกลบจะต้องออกแบบระบบควบคุมและบำบัดน้ำชะมูลฝอย ซึ่งรับมาจากระบบรวบรวมและสูบน้ำชะมูลฝอยของหน่วยฝังกลบ สำหรับบ่อบำบัดน้ำเสียจะต้องออกแบบใช้เกณฑ์อย่างต่ำดังต่อไปนี้(กรมควบคุมมลพิษ, 2544: 36-37)

1.1. ปุ๋ยคอกดินที่มีอัตราการไหลซึมไม่มากกว่า 1×10^{-7} ซม./วินาที หนา 60 ซม. หรือใช้วัสดุกันซึมสังเคราะห์ชั้นเดียวหนาไม่น้อยกว่า 1.5 มม. กับดินที่มีอัตราการซึมผ่านของน้ำไม่มากกว่า 1×10^{-5} ซม./วินาที หนา 60 ซม.

1.2. ต้องมีระยะเผื่อ(Free board)อย่างน้อย 60 ซม. เหนือความสูงของน้ำที่เกิดจากพายุฝนช่วงเวลา 24 ชม. ที่เกิดในคาบ 25 ปี

1.3. คุณภาพน้ำทิ้งระบายสู่ภายนอกสถานที่ฝังกลบต้องอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมตาม พ.ร.บ.โรงงาน

2.) การบำบัดน้ำชะมูลฝอยภายนอกสถานที่ฝังกลบ จะต้องทำการออกแบบ บ่อพักน้ำชะมูลฝอย(ตามข้อกำหนดในข้อ ก.)หรือถังเก็บน้ำชะมูลฝอย ก่อนที่จะขนส่งไปบำบัดภายนอกสถานที่ฝังกลบ

2.1. ถังรวบรวมน้ำชะมูลฝอยเหนือพื้นดิน จะต้องเป็นถังคอนกรีตหรือเหล็กกล้า ผนังภายในจะต้องบุด้วยวัสดุที่ทนทานต่อการกัดกร่อนต่อของเหลวที่บรรจุ และต้องมีระบบเก็บกักฉุกเฉิน รวมทั้งการตรวจสอบเพื่อป้องกันการรั่วไหลออกจากถังเก็บ

2.2. ส่วนถังพักน้ำหรือรวบรวมน้ำชะมูลฝอยใต้ดินควรเป็นถังคอนกรีต ถังไฟเบอร์กลาส หรือเหล็กกล้า ซึ่งผนังภายใน และนอกมีระบบป้องกันการกัดกร่อน มีระบบเก็บกักฉุกเฉิน และตรวจสอบรอยรั่ว หรืออาจใช้ถังผนัง 2 ชั้น ที่ติดตั้งอุปกรณ์วัดระดับน้ำระบบเตือนภัย และวารลปิดอัตโนมัติ

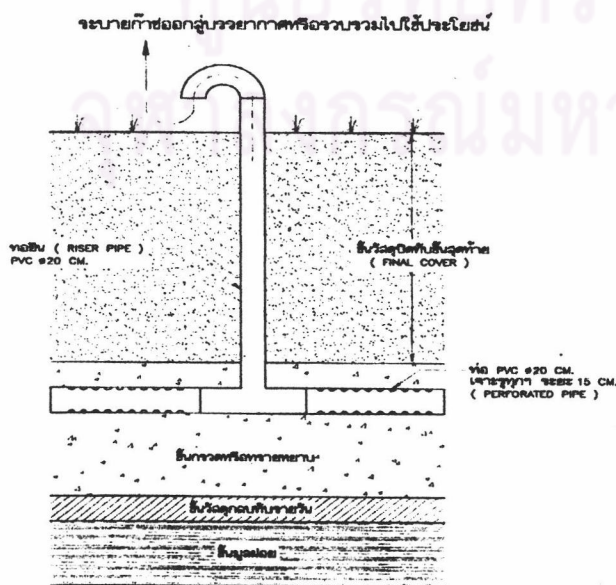
ภาคผนวก ง ระบบควบคุมก๊าซจากสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย

การควบคุมก๊าซจากสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย(Landfill gas control)

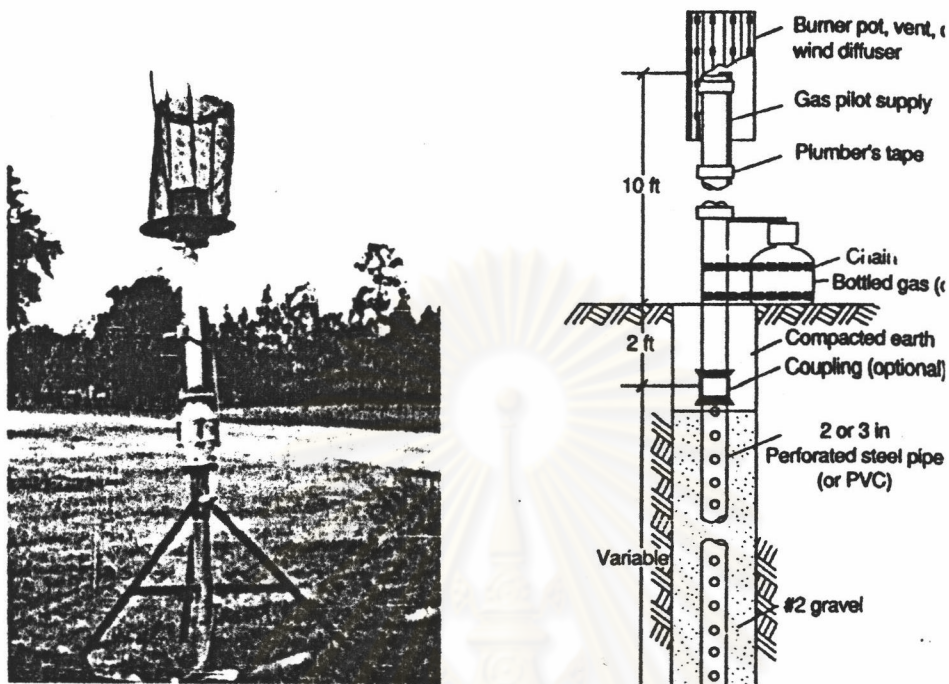
ก๊าซเกิดจากการย่อยสลายของขยะ ปริมาณและองค์ประกอบของก๊าซที่เกิดขึ้นจะขึ้นกับชนิดของขยะ ขยะที่มีลักษณะเป็นขยะชีวภาพจะก่อให้เกิดก๊าซมากกว่าขยะที่เป็นถ่านหรือขยะจากการก่อสร้าง ในการจัดการก๊าซจากกองขยะจำเป็นต้องมีการวางระบบควบคุมและเก็บรวบรวมก๊าซ ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 2 แบบใหญ่ๆ คือ

1.) แบบPassive Control : เป็นระบบที่ไม่อาศัยเครื่องจักรกลแต่จะอาศัยแรงดันของก๊าซดัน(Driving Force)ตัวเองให้เคลื่อนออกมาจากหลุมฝังกลบเองจะโดยวิธีนี้จะทำได้เมื่อสถานที่ฝังกลบนั้นมีอัตราการเกิดก๊าซมากและมีช่องทางที่ก๊าซสามารถเคลื่อนที่ไปในทิศทางที่กำหนดได้ ซึ่งวิธีในการควบคุมก๊าซแบบนี้สามารถทำได้ 3 วิธีตามองค์ประกอบที่นำมาใช้ดังนี้คือ (กรมควบคุมมลพิษ, 2544; Geoge, Hillary, and Samuel, 1993)

- ท่อระบายก๊าซและเผาก๊าซบริเวณชั้นวัสดุปิดทับ(Pressure Relief Vents/Flares in Landfill cover) : เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้กันทั่วไป มีหลักการคือ ก๊าซภายในสถานที่ฝังกลบที่มีความดันมากจะสามารถระบายออกมาสู่ภายนอกได้ง่าย โดยในวิธีนี้จะใช้การฝังท่อระบายอากาศ(Relief Vent)ในชั้นวัสดุกลบชั้นสุดท้าย(Final Cover)แล้วต่อท่อแนวตั้งผ่านไปจนถึงชั้นมวลขยะ ซึ่งถ้าหากก๊าซที่รวบรวมมีปริมาณที่มากพอ ก็สามารถเชื่อมต่อกันแต่ละท่อเข้าด้วยกัน และทำการติดตั้งเครื่องเผาไหม้ก๊าซ(Gas burner)โดยความสูงของเครื่องเผาไหม้ก๊าซ(Gas burner)ที่จะมีความสูงประมาณ 3-6 ม.จากผิวดิน แต่ข้อเสียของการใช้เครื่องเผาไหม้ก๊าซ(Gas burner)ก็คือไม่ช่วยลดกลิ่นได้น้อยแม้ว่าจะช่วยลดการกระจายตัวและการระเบิดจากแรงดันของก๊าซได้ดี นอกจากการรวบรวมไปเผาแล้วยังสามารถรวบรวมไว้สำหรับผลิตกระแสไฟฟ้าได้อีกด้วย

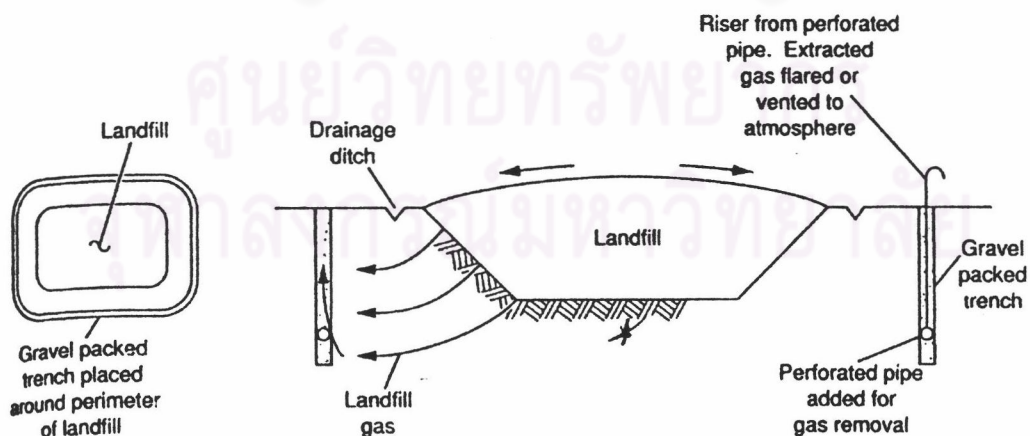

ภาพแสดงระบบท่อระบายก๊าซ
(กรมควบคุมมลพิษ, 2545: 99)

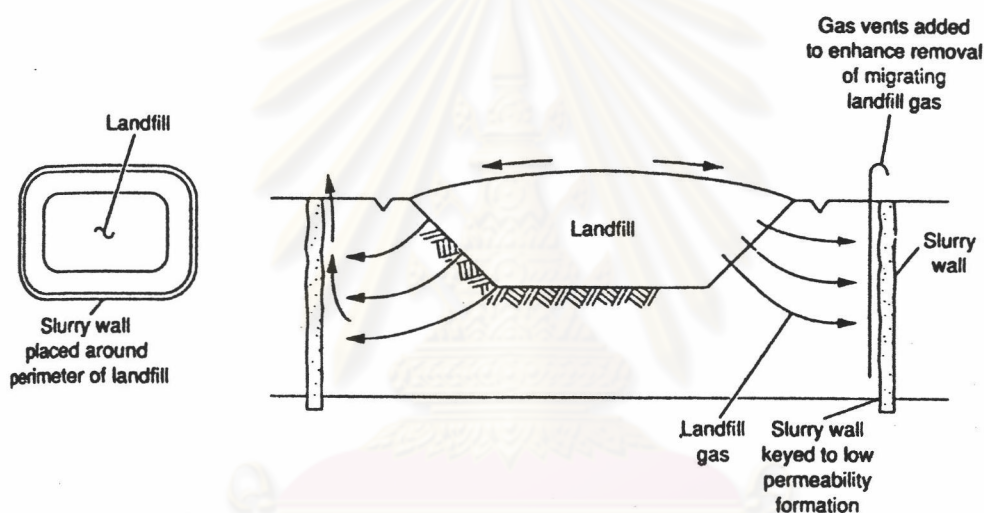
ภาพแสดงเครื่องเผาก๊าซที่ติดตั้งด้านบนหลุมฝังกลบ(Geoge, Hillary, and Samuel, 1993: 404)

- รางรวบรวมก๊าซรอบสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย(Perimeter Interceptor Trenches) : ทำแนวกันก๊าซโดยใช้ท่อพลาสติก หรือท่อPVC และ PE ที่มีรูพรุนวางติดตั้งแนวราบในรางกรวด(Gravel - Filled Trenches)เพื่อรับก๊าซที่เคลื่อนในแนวราบและส่งต่อกับท่อแนวตั้งซึ่งทำหน้าที่ส่งผ่านก๊าซสู่ชั้นบรรยากาศหรืออาจต่อกับเครื่องเผาไหม้ก๊าซ โดยรางรวบรวมนี้จะถูกวางไว้ล้อมรอบหลุมกลบอยู่ถัดออกไปจากรางระบายน้ำ

ภาพแสดงลักษณะและตำแหน่งของรางรวบรวมก๊าซรอบสถานที่ฝังกลบ(Geoge, Hillary, and Samuel, 1993: 405)

- ผนังกันก๊าซรอบสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย(Perimeter Barrier Trench or Slurry Wall) : เป็นการทำแนวกำแพงป้องกันก๊าซจากวัสดุที่ซึมผ่านได้ยากหรือไม่สามารถซึมผ่าน (Impermeable Material) เช่น Bentonite หรือ ดินเหนียว(Clay Salaries) ทำหน้าที่เหมือนผนังในแนวตั้งใต้ดินกันและเก็บกักก๊าซไว้ภายใน วิธีนี้ก๊าซจะถูกรวบรวมโดยรางรวบรวม(Perimeter Interceptor Trenches) อีกทีและส่งผ่านผ่านสู่ภายนอกด้วยท่อดูด(Extraction Well) หรือ รางกรวด(Gravel - Filled Trenches) แต่เนื่องจากผนังกันก๊าซที่เป็นดินเหนียว(Slurry) แตกง่ายเมื่อแห้งจึงทำให้ไม่สามารถใช้งานได้

ภาพแสดงตำแหน่งและลักษณะผนังกันก๊าซรอบสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย(George, Hillary, and Samuel, 1993: 405)

นอกจากวิธีดังกล่าวยังมีอีก 2 วิธีที่ถือว่าเป็นวิธีการควบคุมก๊าซแบบ Passive Control คือ

- การสร้างแนวป้องกันด้วยการบุวัสดุกันซึมที่กันหลุม(Impermeable Barriers Within Landfills) : กันการกระจายตัวของก๊าซสู่ดินในพื้นที่ข้างเคียงด้วยการใช้วัสดุที่ผ่านได้ยากมากกว่าดินก่อนการเทกองฝังกลบ โดยวัสดุที่ใช้สามารถป้องกันน้ำชะมูลฝอยได้ด้วยมีทั้งแบบปูชั้นเดียว และหลายชั้นปัจจุบันนิยมใช้ Geomembranes ในการควบคุมการเคลื่อนที่ก๊าซ มีการฝังปล่องรวมก๊าซไว้เพื่อนำก๊าซที่ได้ไปผลิตพลังงาน หรือเผาทิ้ง

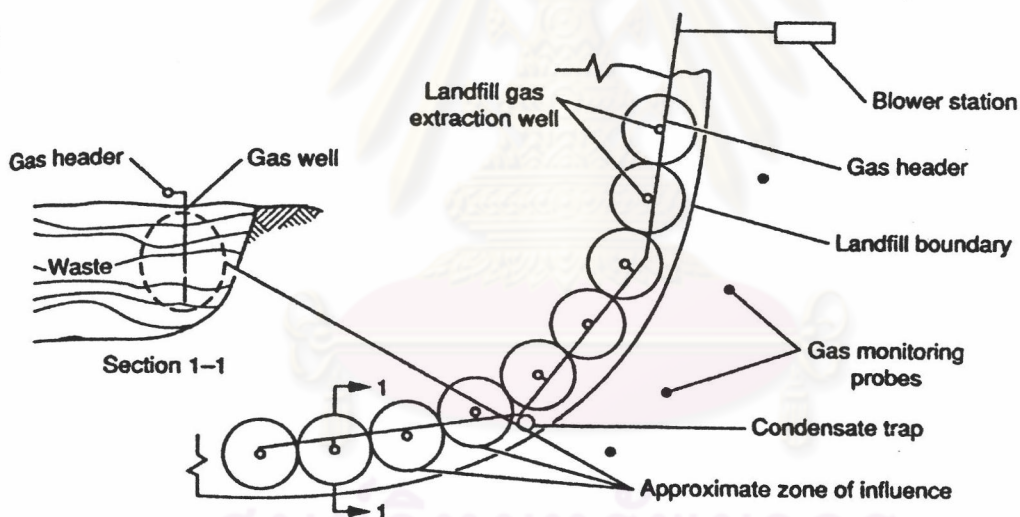
- การสร้างแนวป้องกันด้วยการกลบด้วยวัสดุที่สามารถดูดซับยับยั้งการกระจาย

ก๊าซได้(Use of Sorptive Barriers within Landfills for Trace Gases) : ใช้วัสดุที่ดูดซับง่ายเช่น เศษใบไม้เพื่อช่วยลดเส้นทางที่จะใช้ในการเคลื่อนตัวของก๊าซ

2.) แบบActive Control : เป็นวิธีที่ควบคุมก๊าซโดยใช้ปั๊มดูดก๊าซออกจากสถานที่ฝังกลบ เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพดีแต่สิ้นเปลืองกว่าแบบ Passive Control สามารถแบ่งตามตำแหน่งการวางได้ 2 วิธี(สำนักวิชาความสะอาด, 2539; Levin, L. and Levin, S, 1999)คือ

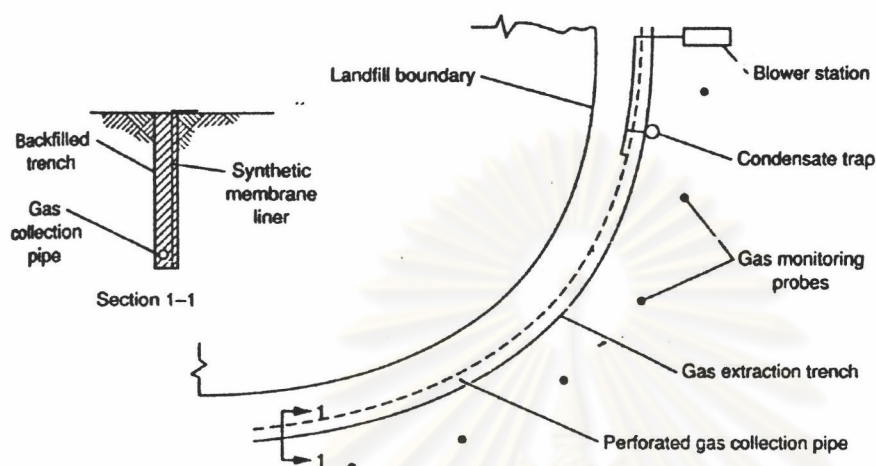
2.1.) แบบใช้วางรวบรวมก๊าซหรือบ่อดูดก๊าซรอบหลุมกลบ (Perimeter) แบ่งเป็นวิธีย่อยๆ 3 วิธี ดังนี้

- การวางบ่อดูดก๊าซรอบหลุมกลบ(Perimeter Gas Extraction and Odor Control Wells) : ใช้กับสถานที่ฝังกลบที่มีความลึกอย่างน้อย 7.5 ม. โดยวางบ่อดูดก๊าซเป็นรัศมีที่ริมขอบหลุมฝังกลบวางโดยรอบเป็นรัศมี ระบบนี้จะประกอบด้วย ปล่องแนวตั้ง(Vertical Well) ติดตั้งเป็นแนวตลอดขอบพื้นที่ฝังกลบ และขอบที่ตั้ง โดยปล่องแต่ละอันจะถูกเชื่อมต่อกับหัวปล่อยก๊าซ(Gas Header) ซึ่งเชื่อมกับเครื่องเป่าลมไฟฟ้า(Blower)

ภาพแสดงลักษณะและตำแหน่งของบ่อดูดก๊าซรอบหลุมกลบ(George, Hillary, and Samuel, 1993: 407)

- การวางวางรวบรวมก๊าซรอบหลุมกลบ(Perimeter Gas Extraction Trenches) : ใช้กับสถานที่ฝังกลบที่ลึกไม่เกิน 7.5 ม. แนวส่งก๊าซจะประกอบด้วยท่อโรยกรวด(Gravel - Filled Trenches) และท่อพุนต่อเชื่อมกับหัวรวมก๊าซและเครื่องเป่าลม(Blower)

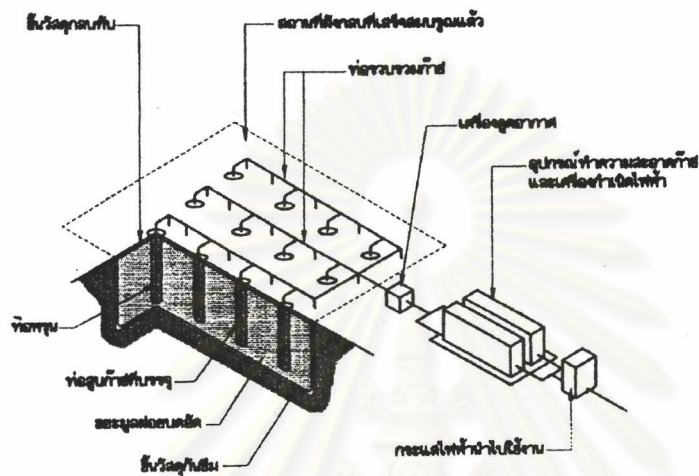
ภาพแสดงลักษณะและตำแหน่งของรางรวบรวมก๊าซรอบหลุมกลบ(Geoge, Hillary, and Samuel, 1993: 407)

- แบบบ่ออัดอากาศ(Perimeter Air Injection Wells) : เป็นปล่องแนวตั้ง(Vertical Well)ซึ่งตั้งในดินเดิมระหว่างแนวเขตของพื้นที่ฝังกลบกับพื้นที่รอบๆหลุมไม่ได้วางบนขอบหลุมกลบเลยเหมือน 2 แบบแรกและมักจะวางอยู่ในแนวป้องกันรอบหลุมกลบ ใช้กับพื้นที่ฝังกลบที่มีความลึกไม่น้อยกว่า 6 ม.

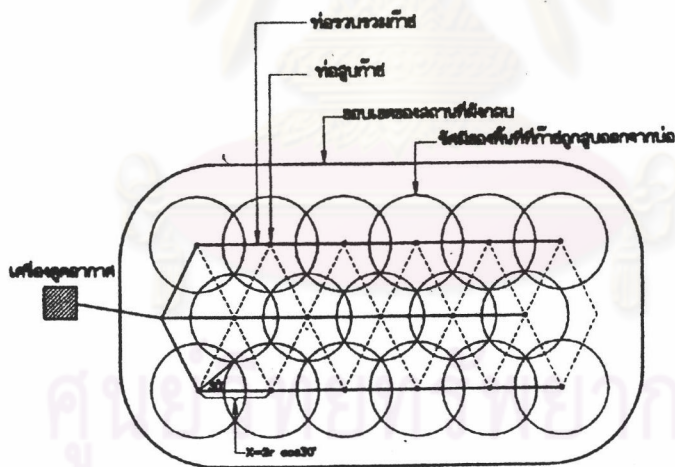
ข.) แบบการติดตั้งบ่อดูดก๊าซ(Extraction Wells)บนหลุมกลบ แบ่งเป็นวิธีย่อยๆ 3 วิธีดังนี้

- บ่อดูดก๊าซตามแนวตั้ง(Vertical Gas Extraction Wells) : วิธีนี้จะทำการติดตั้งท่อในแนวตั้งที่ระยะซึ่งรัศมีครอบคลุมพื้นที่ทั่วถึง โดยทั่วไปบ่อดูดก๊าซจะติดตั้งเครื่องตรวจวัดก๊าซ (Gas Probes) ที่ระยะห่างจากบ่อดูดก๊าซระยะหนึ่ง บางครั้งจะออกแบบให้ระยะห่างระหว่างแต่ละบ่อเท่ากัน อย่างสม่ำเสมอและควบคุมรัศมีการดูดก๊าซโดยปรับการสูบลูกสูบที่ปากบ่อ สำหรับสถานที่ฝังกลบที่ลึกมาก และมีการใช้วัสดุกลบแบบผสม(Composite Cover)ที่มีการใช้แผ่นวัสดุกันซึมสังเคราะห์ร่วมด้วย บ่อสูบลูกสูบจะอยู่ห่างกันประมาณ 4.5-60 ม. สำหรับสถานที่ฝังกลบที่ใช้ดินเป็นวัสดุกลบที่ระยะห่างของบ่อดูดก๊าซน้อยกว่าเพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดการดูดก๊าซจากชั้นบรรยากาศ ย้อนเข้าไปในระบบดูดก๊าซจากสถานที่ฝังกลบ ซึ่งจะก่อให้เกิดการติดไปเนื่องจากปฏิกิริยาระหว่างก๊าซออกซิเจนในอากาศกับก๊าซมีเทนจากสถานที่ฝังกลบได้ การติดตั้งบ่อดูดก๊าซจะติดตั้งหลังจากสถานที่ฝังกลบเสร็จสมบูรณ์แล้วสำหรับสถานที่ฝังกลบที่มีมานานแล้วการติดตั้งบ่อดูดก๊าซแนวตั้ง

นอกจากสามารถนำพลังงานกลับมาใช้ ใหม่ ยังเป็นการควบคุมการไหลของก๊าซไปยังบริเวณใกล้ เคียงด้วย

ระบบการนำก๊าซจากสถานที่ผลิตมาสู่อุปกรณ์ โดยใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ

ลักษณะการวางท่อสุบก๊าซแบบสามเหลี่ยมด้านเท่าในพื้นที่ผลิต

ภาพแสดงระบบบ่อดูดก๊าซตามแนวตั้ง(กรมควบคุมมลพิษ, 2545: 100)

- บ่อดูดก๊าซในแนวราบ(Horizontal Gas Extraction Wells) : จะติดตั้งหลังจาก ทำการฝังกลบไปได้ไม่น้อยกว่า 2 ชั้น โดยบ่อดูดตามแนวราบนี้จะเชื่อมกับบ่อดูดตามแนวตั้ง บ่อดูดตามแนวราบจะประกอบด้วย ท่อรูปวงรีปลายเปิดฝังในรางกรวด
- การจัดการก๊าซควบแน่น(Condensate Management) : ก๊าซในสถานที่ฝังกลบ

ที่อุณหภูมิสูง เมื่อเย็นลงจะเกิดการกลั่นตัว และจะถูกรวบรวมไปตามท่อที่มีความชันประมาณ 3 % และจุดต่ำสุดของท่อจะเป็นปอดักรวบรวมละอองน้ำ(Condensate Trap)ที่มาจากการกลั่นตัวของก๊าซแล้วส่งไปยังถังพัก(Holding Tank) ก่อนจะถูกปั๊มออกไปรวมกับน้ำชะมูลฝอยที่ทำการหมุนเวียนไปบำบัด(Recirculated Leachate)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ วัสดุพืชพันธุ์ที่ใช้ในการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม

พืชพันธุ์ที่ช่วยลดการกัดเซาะพังทลายและสารปนเปื้อน

จากการศึกษารวบรวมจากทฤษฎีกรณีศึกษา การสัมภาษณ์ และทำการเปรียบเทียบวิเคราะห์ชื่อวิทยาของพันธุ์ไม้ที่ใช้ในต่างประเทศกับรายชื่อพันธุ์ไม้ในประเทศไทยทำให้ทราบว่าพันธุ์ไม้ในประเทศไทยที่มีคุณสมบัติช่วยลดผลกระทบทางธรณีวิทยาและผลกระทบทางอุทกวิทยามีดังนี้

ตารางตัวอย่างพันธุ์ไม้ที่ช่วยลดการกัดเซาะพังทลาย ทนต่อสภาพโครงการสถานที่ฝั่งกลบขยะ

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	หมายเหตุ
ไม้คลุมดินและไม้เถา		
หญ้าไกรก	Eragrostis burmanica Bor.	
หญ้าหวาย	Eragrostis diplachnoides steud	
หญ้าลังกา	Eragrostis malayana stapf	
หญ้าแฉม	Eragrostis nutans Nees ex Steud.	
หญ้ากอ	Eragrostis pilosa Beauv.	
หญ้ามุ่งกระต่าย	Eragrostis Unioloides Nees	
หญ้าหวาย	Eragrostis Zeylanica Nee&Mey	
หญ้านวลน้อย	Zoysia japonica	
หญ้านวลจันทร์	Polytrias amaura (Buse) O.Ktze	
หญ้าเจ้าชู้	Chrysopogon aciculatus Trin	
สลอดเถา	Elaeagnus latifolia Linn	(ไม้เถา)
ไม้พุ่ม		
มันปลาหรือฮ่อมช้าง	Viburnum cylindricum Ham	
จันทน์หรือตาปลา	Viburnum odoratissimum Ker	
เป็ดดำ	Viburnum Vor Sesiliflorum Fukuoka	
ชะโอน	Viburnum punctatum Ham&Pon	
ไม้ยืนต้น		
สนเขา (สนสามใบ)	Pinus kesiya Roye ex Gordon	
สนสองใบ	Pinus merkusii Jungh & devrise	
ก้ามแดง	Acer calcaratum Gagnep	

ตารางตัวอย่างพันธุ์ไม้ที่ช่วยลดการกัดเซาะพังทลาย ทนต่อสภาพโครงการสถานที่ฝั่งกลบ(ต่อ)

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	หมายเหตุ
กำลังเสือโคร่ง	<i>Betula alnoides</i> Buch Ham	
ทลายเขา	<i>Celtis philippensis</i> Blanco	
ซีหนอนคาย	<i>Celtis testrandra</i> Roxb	
มันปลาไหล	<i>Celtis timorensis</i>	
ก้อซี่กวาง	<i>Quercus roxburghii</i> A camus	
ไม้ยืนต้น		
ก้อตลับ	<i>Quercus dussaudii</i> Hick & A Camus	
ก้อซี่หมู	<i>Quercus helferiana</i> A. DC.	
ก้อแพะ	<i>Quercus Kerrii</i> Craib	
ก้อแป้น	<i>Quercus wangsaiensis</i> Barnett	
ก้อกระดุมหรือก้อตาหมู	<i>Quercus Semisewata</i> Roxb.	

ตารางตัวอย่างพันธุ์ไม้ที่ช่วยลดสารปนเปื้อนในดินและน้ำ(Phytoremediation)

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	คุณสมบัติในการลดสารปนเปื้อน
พืชที่ใช้กับพื้นที่ชุ่มน้ำ		
หญ้าแคมบาง	<i>Carex stramentita</i> Boottex Boeck	ไม่ได้ระบุ
หญ้าแคมบางเล็ก	<i>Carex indica</i> Linn	ไม่ได้ระบุ
หญ้ากระทิง	<i>Carex thailandica</i> T. koyama	ไม่ได้ระบุ
อ้อเล็ก	<i>Phragmites australis</i> Trin.ex. Steud	ไม่ได้ระบุ
กกกลม	<i>Scirpus mucrohatus</i> Linn.	Phytoaccumulation
กกสามเหลี่ยม	<i>Scirpus grossus</i> Linn.f.	Phytoaccumulation
กกอีปัด	<i>Cyperus papurus</i> Linn.	Phytoaccumulation
กกจันทบุรี	<i>Cyperus Corymbosus</i>	Phytoaccumulation
กกเล็ก	<i>Cyperus pulcheerimus</i>	Phytoaccumulation
หญ้ากก	<i>Cyperus flabelliformis</i> Rottb.	ไม่ได้ระบุ

ตารางตัวอย่างพันธุ์ไม้ที่ช่วยลดสารปนเปื้อนในดินและน้ำ(Phytoremediation)(ต่อ)

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	หมายเหตุ
กกกลม	<i>Cyperus tegetiformis</i> Roxb.	Phytoaccumulation
หญ้าแห้วหมู	<i>Cyperus Rotundus</i> L.	ไม่ได้ระบุ
กกขนาก	<i>Cyperus difformis</i>	Phytoaccumulation
สันตะวาใบพาย	<i>Ottelia alismoides</i>	ไม่ได้ระบุ
ไหล		ไม่ได้ระบุ
อ้อน้อย	<i>Phragmites karkar</i> (Retz) Trin.ex steud	ไม่ได้ระบุ
พืชที่ใช้กับพื้นที่ชุ่มน้ำ		
ธูปฤาษี	<i>Typha angustifolia</i> Linn.	Phytoaccumulation
แว่นแก้ว	<i>Hydrocotyle umbellatal</i>	ไม่ได้ระบุ
แหวนเปิดเล็ก	<i>Lemna perpusilla</i> Torrey	Phytoaccumulation
ผักตบชวา	<i>Eichornia crassipes</i> (Mart.)Solms- Laub	Phytoaccumulation
สาหร่ายหางกระรอก	<i>Hydrilla verticilata</i> (L.f.)Rayle	ไม่ได้ระบุ
สาหร่ายพวงขะโด	<i>Ceratophyllum demersum</i> L.	ไม่ได้ระบุ
ตาลปัตรฤาษี	<i>Limnocharis flava</i> (L.)Buchenau	ไม่ได้ระบุ
พุทธรักษา	<i>Canna generalis</i> L.H. Bail.	ไม่ได้ระบุ
ทานตะวัน(Sunflower)	<i>Helianthus annuus</i> Linn	Phytoaccumulation
ผักกาดเขียว(Indian Mustard)	<i>Brassica Juncea</i>	Phytoaccumulation
ปอแก้ว	<i>Hibiscus cannabinus</i> Linn	(ไม้ล้มลุกต่าง ประเทศ)
หญ้ากีนี	<i>Panicum maximum</i>	ไม่ได้ระบุ
หญ้าเนเปียร์	<i>Pennisetum purpureum</i> Schumach	Phytoaccumulation
หญ้าจรจบ	<i>Pennisetum</i> sp.	Phytoaccumulation
หญ้าหางจิ้งจอก	<i>Seteria pallide</i>	Phytoaccumulation
หญ้าทับทิม	<i>Panicum Typheron</i> Schult	Phytoaccumulation
หญ้าผมยุง	<i>Panicum incommum</i> Thumm	Phytoaccumulation

ตารางตัวอย่างพันธุ์ไม้ที่ช่วยลดสารปนเปื้อนในดินและน้ำ(Phytoremediation)(ต่อ)

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	หมายเหตุ
หญ้าแฉมหลวง	Saccharum aroudianaceum Retz.	Phytoaccumulation
อ้อยเลา	Saccharum Spontaeum L.	Phytoaccumulation
หลิว	Salix babylonica	Hydraulic control
หญ้าแฝก(แฝกหอม)	Vertiveria zizanioides(L.) Nash ex small	Phytoaccumulation , Hydraulic control
หญ้าแฝก(แฝกน้ำ)	Themeda villosa (Poir.) Durand & Jacks.	Phytoaccumulation , Hydraulic control
สนุ่น	Salix tetra sperma	Hydraulic control
ตะแบกแดง	Lagerstroemia calyculata kurz	Hydraulic control
โสนแอฟริกัน	Sesbania rostrata	Phytoaccumulation
พวง	Sambucas Americana	Hydraulic control
สนสามร้อยยอด	Juniperus chinensis L.	Phytoaccumulation

พืชพันธุ์ที่ช่วยลดผลกระทบด้านคุณภาพอากาศ

จากการศึกษารวบรวมจากทฤษฎีกรณีศึกษา การสัมภาษณ์ และทำการเปรียบเทียบวิเคราะห์ชื่อวิทยาศาสตร์ของพันธุ์ไม้ที่ใช้ในต่างประเทศกับรายชื่อพันธุ์ไม้ในประเทศไทยทำให้ทราบว่าพันธุ์ไม้ในประเทศไทยที่มีคุณสมบัติทนลม ต้านลมได้ดีและดักจับฝุ่นละอองได้ดีมีอยู่หลายชนิดด้วยกันแต่เนื่องจากพันธุ์ไม้ดังกล่าวต้องทนทานต่อสภาพมลพิษและทนต่อความแห้งแล้งด้วย สามารถเลือกใช้พันธุ์ไม้ที่สามารถใช้ปลูกริมถนนและไม้ที่ทนแล้งควบคู่กับไม้ที่มีคุณสมบัติในการลดผลกระทบทางคุณภาพอากาศดังที่กล่าวมาได้ ซึ่งทำให้สรุปได้ว่าพันธุ์ไม้ในประเทศที่เหมาะสมจะปลูกเพื่อลดผลกระทบต่อคุณภาพอากาศมีดังนี้

ตารางตัวอย่างพันธุ์ไม้ทนลมช่วยต้านลมได้ดี

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์
ไผ่เลี้ยง	Bambusa nana
กระทิง	Calophyllum inophyllum
สนทะเล	Casuarina eqnisetifolia I Queenslard
สนประดิพัทธ์	Casuarina junghuniana Miq.
มะพร้าว	Cocos nicifera L.

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์
สะแกนา	<i>Combretum quadrangulare</i>
แก้ว	<i>Cratoxylon formosum</i>
โพธิ์	<i>Ficus religiosa</i> L.
ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์
ไทรย้อยใบมน	<i>Ficus retusa</i> L.
พิกุล	<i>Minusops elangi</i>
ไผ่ทอง	<i>Phyllostachys siamensis</i> Gamble
ช่อย	<i>Streblus asper</i>
มะขาม	<i>Tamarindus indica</i> Linn.
ไผ่รวก	<i>Thyrsosyachys siamensis</i> Gamble
ซีเหล็ก	<i>Cassia siamea</i> Lamk
ตีนเป็ดน้ำ	<i>Cerbera odollam</i> Gaertn
ตีนเป็ดฝรั่ง	<i>Crescentia alata</i> H.B.K.
เตย	<i>Pandanus</i> spp.
ทรงบาดาล	<i>Cassia surattensis</i> Burm.f
ไทรด่าง	<i>Ficus benjamina</i> L. Var. Varlegated
ไทรย้อยใบแหลม	<i>Ficus benjamina</i> L.
ไผ่เหล็กทอง	<i>Phyllostachys sulphurea</i> (Carr.) A.&C. Riv.
ยางอินเดีย	<i>Ficus elastica</i> Roxb. Ex Homem
สารภี	<i>Mammea siamensis</i> Kostem
หางนกยูงไทย	<i>Caesalpinia pulcherrima</i> (L.)
ไทรทอง	<i>Ficus microcarpa</i> L.f form Golden leaves
อโศกอินเดีย	<i>Polyalthia longifolia</i> Benth.&Hook.f.var.pandurata
ยูคาลิปตัส	<i>Eucalyptus</i> spp.
สะเดา	<i>Azadirachta indica</i>

(เอี่ยมพร, 2542; สุดสวาสดิ์, 2545)

ตารางตัวอย่างพันธุ์ไม้ที่ใบมีขน หรือใบเป็นกลุ่มผิวสัมผัสใบมาก มีคุณสมบัติในการดักฝุ่น

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์
สนประติพัทธ์	Casuarina junghuniana Miq.
สนทะเล	Casuarina eqnisetifolia I Queenslard
สน 2 ใบ	Pinus merkusii Jungh & devrise
สน 3 ใบ	Pinus kesiya Roye ex Gordon
ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์
ทรงบาดาล	Cassia surattensis Burm.f
ก้อด่าง	L.Lindleyanus(Wall)A. Camus
ก้อก้างด่าง	L. garrettianus(Craib)A. Camus
ก้อแป้น	C.diversifolia(Kurz)
ตะขบฝรั่ง	Muntingia calabura L.
โมก	Wrightia pubescens
มูกขน	Wrightia coccinea
โมกแดง	Wrightia dubia
กำมกุ่มสยาม	Phyllagathis siamensis Cellinese & SS.Rem
ท่งฟ้า	Alstonia macrophylla Wall.ex G.Don
ขานาง	Homalium tomentosum Beth
สักขี้ไก่	Premna tomentosa Wild
สัก	Tectona grandis L.f.

พืชพันธุ์ที่ช่วยลดผลกระทบจากเสียง

จากการศึกษารวบรวมจากทฤษฎีกรณีศึกษา และทำการเปรียบเทียบวิเคราะห์ชื่อวิทยาศาสตร์ของพันธุ์ไม้ที่ใช้ในต่างประเทศกับรายชื่อพันธุ์ไม้ในประเทศไทยและจากการวิเคราะห์ตามลักษณะของพันธุ์ไม้ที่ระบุว่ากันเสียงทำให้ทราบว่าพันธุ์ไม้ในประเทศไทยที่มีคุณสมบัติใกล้เคียง กันเสียง ดูดซับและสะท้อนเสียงได้ดี มีความทนทานต่อสภาพมลพิษได้ดีมีหลายชนิดด้วยกันหลายชนิด ซึ่งสามารถดูตัวอย่างรายชื่อพรรณไม้ดังกล่าวได้ในภาคผนวก จ.

ตารางตัวอย่างพันธุ์ไม้ที่มีคุณสมบัติในการลดเสียง

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์
สนประดิพัทธ์	Casuarina junghuniana Miq.
สนทะเล	Casuarina equisetifolia I Queenslard
อโศกอินเดีย	Polyalthia longifolia Benth.&Hook.f.var.pandurata
สนฉัตร	Arucaria heterophylla(Salisb.)Franco
สนดินสอ	Cupressus sempervirens L.var. stricta
สนมังกร	Juniperus chinensis L.
ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์
ไทรต่าง	Ficus benjamina L. Var. Varlegated
ไทรย้อยใบแหลม	Ficus benjamina L.
ช่อย	Streblus asper
ชาช่อย	Acalypha siamensis Oliv. Ex Gage
ชาปัตตาเวีย	Malpighia coccigera L.
ปาล์มพัด(สัจจา, 2539)	Licuala grandis Wendl
ปาล์มฉิม	Pritchardia pacifica Seem. et H.A. Wendi.
พลับพลึงตีนเป็ด(สัจจา, 2539)	Hymenocallis littoralis Jacq. Salisb.
พลับพลึงหนู(สัจจา, 2539)	Hymenocallis sp.
อากาเว่	Agave spp.
พุทธรักษา(สัจจา, 2539)	Canna generalis L.H. Bail.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พืชพันธุ์ที่ใช้สร้างแนวกันไฟเบื้องต้น

ซึ่งจากการศึกษารวบรวมพันธุ์ไม้จากทฤษฎีพบว่าพันธุ์ไม้ในประเทศไทยที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะปลูกเป็นแนวกันไฟในแต่ละเขตมีดังนี้

ตารางตัวอย่างพันธุ์ไม้ที่สามารถใช้เป็นแนวกันไฟทนไฟและติดไฟยาก

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	เขต
กระถิน	Acacia redolens	3
อะกาเว่(Agave)	Agave america 'Alba Picata'	2
อะกาเว่(Blue Agave)	Agave attenuate 'Nova'	2
หีบไม้งาม	Carissa grandiflora 'Tuttei'	2
ไม้จำพวกมะลิ	Jasminum ligistifolium	1
สนเลื้อย-สนทะเล	Juniperus conferta	2
ต้นตายใบเป็นหรือ กุหลาบแพนด้า	Kalanchoe pumila	2
ผกากรองเลื้อย	Lantana montevidensis	3
ถั่วแม็กคาเดเมีย	Macademea 'Dr.Beaumont'	1
ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	เขต
อีโถ(Dwarf Pink Oleander)	Nerium Oleander 'Mrs. Roeding'	2
อีโถ(Dwarf Salmon Oleander)	Nerium Oleander 'Petite Salmon'	2
ไม้พวงเยอเรเนียนเลื้อย	Pelargonium peltatum	2
กุหลาบไฟ	Sedum brevifolium	2
กุหลาบหิน(Stonecrop)	Sedum rosea	2
กุหลาบหิน(Rose Root)	Sedum spathulifolium 'Purpureum'	2
รำเพย	Thevetia peruviana neriifolia	2
เข็มกูดัน	Yucca whipplei	2/3

(จากสุตสวาสดิ์,2545: 121-123)

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวชวาพร ศักดิ์ศรี เกิดวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2521 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร ศึกษาระดับประถมถึงมัธยมศึกษาที่โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และได้ศึกษาต่อระดับปริญญาตรีที่ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 - 2544 และสำเร็จการศึกษาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ในปี 2544 ต่อมาได้เข้าทำงานที่สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้เป็นเวลา 1 ปี หลังจากนั้นจึงเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตรนิสิตสถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2546

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย